

Μητροπολίτης Μεσογαίας και Λαυρεωτικής Νικόλαος: «Να κάνουμε τον αγώνα μας»

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Φωτο:ethnos.gr

Το μήνυμα του Μητροπολίτη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαου για το Τριώδιο 2014:

Η Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου είναι σημαδιακή μέρα για το εκκλησιαστικό έτος, καθώς προσδιορίζει ακριβώς την έναρξη μιας μεγάλης και κατ'έξοχήν πλούσιας σε ευκαιρίες και αφορμές μετανοίας περιόδου της Εκκλησίας μας, του Τριωδίου.

Δέκα εβδομάδες. Οι πρώτες τρεις, το προκαταρκτικό Τριώδιο, και οι επόμενες

επτά η Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Στην κορυφή αυτής της αναβάσεως βρίσκεται η μεγάλη γιορτή που όλοι μας ήδη από τώρα κάπως οσφραινόμεθα και που στο βάθος της ψυχής μας ανά πάσα στιγμή αυτήν προσδοκούμε, η γιορτή του Πάσχα, της Αναστάσεως του Κυρίου.

Η περίοδος του Τριωδίου ονομάζεται «πύλη της μετανοίας», πόρτα από την οποία κανείς περνάει και εισέρχεται στο μυστήριο της μετανοίας, το οποίο είναι το μυστήριο του Θεού, της αγάπης Του και του ελέους Του, και το μυστήριο του ανθρώπου, της πτώσεως και της αναστάσεώς του. Μας δίνει την αλήθεια του ανθρώπου η μετάνοια. Δεν είναι ένα μηχανικό, τεχνικό γεγονός, αλλά είναι κάτι βαθύ και μυστικό.

Η Εκκλησία έρχεται στην περίοδο αυτή της μετανοίας να μας αποκαλύψει τις κρυφές γωνιές του εαυτού μας, να μας φανερώσει τα μυστικά της ανθρώπινης φύσεως, αλλά και τα μυστικά, όσα μπορούμε να κατανοήσουμε, του μυστηρίου του Θεού.

Αυτό το επιτυγχάνει με ποικίλους τρόπους αλλά και μ αυτές τις Κυριακές, οι οποίες σαν άλλοι κρίκοι συναπαρτίζουν την αλυσίδα των αφορμών της μετανοίας.

Οι δύο Κυριακές που προηγούνται της Κυριακής του Τελώνου και Φαρισαίου και του Ασώτου, είναι οι Κυριακές του Ζακχαίου και της Χαναναίας.

Και οι τέσσερις αυτές ευαγγελικές περικοπές είναι περικοπές μετανοίας, οι οποίες μας παρουσιάζουν απτά παραδείγματα, είτε υπό μορφή γεγονότων, είτε υπό μορφή διδακτικών παραβολών.

Το πρώτο στοιχείο το οποίο μας δείχνουν είναι το πως η μετάνοια πηγαίνει, όχι εκεί που η λογική φαντάζεται, αλλά εκεί που υπάρχει ο ανυποψίαστος χαρακτήρας του ερχομού της χάριτος.

Ποιός θα περίμενε ότι μέσα από το πλήθος θα ξεχώριζε ο Κύριος τον Ζακχαίο, τον τελώνη, τον αμαρτωλό, αυτόν ο οποίος είχε κακιά φήμη για την σκληρότητά του;

Ποιός θα περίμενε ότι πάλι θα αγνοούσε τελικά ο Κύριος την σύσταση και την υπόδειξη των μαθητών και θα υπήκουε σε μια αλλογενή γυναίκα, την Χαναναία, για να της επιτελέσει το θαύμα, καθώς αυτή προβάλλοντας τη δική της μετάνοια, ζητούσε την θεραπεία της κόρης της;

Ποιός θα περίμενε ότι ο γεμάτος από έργα αγαθά και του νόμου Φαρισαίος, αλλά και φουσκωμένος από τον εγωισμό του, δεν θα δικαιωνόταν, αλλά ένας άλλος τελώνης, ο τελώνης της παραβολής, θα έφευγε από τον ναό δικαιωμένος;

Ποιός τέλος θα μπορούσε να φαντασθεί ότι το καλό παιδί του πατέρα, ο πρεσβύτερος υιός, θα έχανε στην τελική στροφή τον μισθό της χάριτος του Θεού και θα τον κέρδιζε αυτός ο οποίος κατασπατάλησε την περιουσία του με την ασωτεία του και με την αμαρτία του;

Δεν θα το υποψιαζόμασταν. Εμείς πιστεύουμε ότι τα δώρα της μετανοίας και της χάριτος του Θεού συνήθως χαρίζονται σ' αυτούς οι οποίοι έχουν κατά κάποιο τρόπο το λούστρο της εξωτερικής καθαρότητας.

Έρχεται όμως η Εκκλησία να μας πει ότι όχι! Το έδαφος της μετανοίας δεν είναι τα εξωτερικά έργα, αλλά είναι τα μυστικά βιώματα.

Είναι ο κρυμμένος άνθρωπος, αυτός που δεν φαίνεται στους άλλους και που τον βλέπει όμως ο Θεός και τον επιβραβεύει με ποικίλους τρόπους.

Εκεί που δεν υποψιαζόμαστε ούτε εμείς, ενδεχομένως ούτε και οι ίδιοι -ο Ζακχαίος δεν θα είχε τέτοια υποψία ασφαλώς-, τον ερχομό της χάριτος, εκεί αγαπά ο Θεός να φωλιάζει κι εκεί προχέεται η χάρις Του. Αυτό είναι το πρώτο στοιχείο της μετανοίας, το ανυποψίαστον της χάριτος.

Αυτό αποτελεί συνήθως εχέγγυο ταπεινοφροσύνης τέτοιας, η οποία είναι δεκτική, ελκυστική του μυστηρίου του Θεού πάνω στον άνθρωπο.

Ας δούμε κι ένα δεύτερο, το οποίο αναδύεται μέσα από κάποιες μικρές λεξούλες που υπάρχουν σ' αυτές τις ευαγγελικές περικοπές. Στην περικοπή του Ζακχαίου αναφέρεται ότι «τη ηλικία μικρός ην» (Λουκ. ιθ' 3).

Η Χαναναία λέει στον Κύριο ότι «και γαρ τα κυνάρια εσθίουσι από των ψιχίων των πιπτόντων από της τραπέζης» (Ματθ. ιε' 27). Και στην παραβολή του Τελώνου και του Φαρισαίου διαβάζουμε ότι ο τελώνης «μακρόθεν εστώς» (Λουκ. ιη' 13).

Όλες αυτές οι λέξεις εκφράζουν την συστολή της ανθρώπινης φύσης, όχι το θράσος, όχι τον αέρα. Ο πρώτος, ο Ζακχαίος, ήταν μικρός στο ανάστημα και αυτό τον δυσκόλευε να δει τον Κύριο.

Ο Θεός όμως δίνοντάς του αυτό το μειονέκτημα του έδωσε την αφορμή να ζήσει προσωπικά το μυστήριο της μετανοίας.

Στη δεύτερη περίπτωση η ολιγάρκεια αυτής της γυναίκας, της Χαναanaίας, ότι, δηλαδή, εδέχθη να είναι σαν ένα σκυλάκι, αποδέχθηκε την περιφρόνηση των μαθητών, φιλοξένησε στην ψυχή της ακόμη και την απόρριψη του Χριστού και απάντησε στον ίδιο τον Κύριο -που το βρήκε το θάρρος και τη δύναμη;- μ' αὐτὸν τον αποστομωτικό τρόπο, «ναι, Κύριε, κι εγώ είμαι ένα σκυλάκι, αλλά και τα σκυλάκια τρώνε, όχι από τα περισσεύματα, αλλά τα ψιχουλάκια που πέφτουν από το τραπέζι».

Και ο τελώνης, ενώ ήθελε να είναι κοντά στον Θεό, «μακρόθεν ἔστη». Ενώ η ψυχή του ήθελε να Τον βλέπει, δεν είχε το κουράγιο να σηκώσει το βλέμμα του επάνω Του• ενώ είχε τόση ανάγκη να ανοιγεί προς τη χάρι του Θεού, εστρέφετο μέσα στον εαυτό του και έτυπτε το στήθος του.

Οι άνθρωποι αυτοί των περικοπών και των παραβολών, που αναφέραμε, μπόρεσαν να θεωρήσουν τον εαυτό τους ανάξιο, ανίκανο για τα δώρα του Θεού και γι' αὐτὸ πήγε ο Θεός προς αυτούς. Έχοντας αὐτὸ το δεύτερο εχέγγυο της ταπεινοφροσύνης έκανε την επίσκεψη της χάριτός Του.

Υπάρχει κι ένα τρίτο στοιχείο που βγαίνει από αυτές τις περικοπές. Είναι η κινητική διάθεση της ψυχής. Δεν έμειναν σε μια ακρούλα.

Ο Ζακχαίος σκαρφάλωσε στο δένδρο για να δει. Η Χαναanaία έτρεξε και πήγε στην Ιεριχώ, όπου ήταν ο Κύριος. Ο τελώνης ανέβηκε στο ναό όπου βρίσκονταν οι άνθρωποι του Θεού, έτσι νόμιζε ο ταπεινός αὐτός τελώνης.

Και τέλος αὐτός ο άσωτος πήρε τα πόδια του και ακολούθησε τον δρόμο της ντροπής, τον δρόμο της επιστροφής, ο οποίος όμως ήταν τελικά ο δρόμος της δόξης και ο δρόμος της συναντήσεώς του με τον Θεό.

Τα παραδείγματα αὐτά μας δείχνουν τα τρία βασικά στοιχεία της μετανοίας που προανέφερα: το πρώτο είναι τό ανυποψίαστον της χάριτος, το δεύτερο η συστολή της ταπεινώσεως, και το τρίτο είναι η κίνηση της επιθυμίας, η διάθεση να κάνουμε κι εμείς κάτι.

Υπάρχει κι ένα τέταρτο. Κι αὐτὸ είναι η υπέρβαση του ανθρώπου. Η Χαναanaία εξήλθε των ορίων αὐτής, ο Ζακχαίος απέδωσε εις τετραπλὸν τα όσα είχε υπεξαιρέσει από τους άλλους ανθρώπους.

Ο άσωτος δέχθηκε να μην είναι στο σπίτι του πατέρα του υιός, αλλά να του πει «ποίησόν με ως ένα των μισθίων σου» (Λουκ. ιε' 19), δέξε με στο σπίτι σαν ένα δούλο, δεν θέλω καν να είμαι παιδί σου γιατί τα έκανα χάλια, κατασπατάλησα την

περιουσία σου.

Ο άνθρωπος που μετανοεί έχει τη διάθεση να υπερβεί λίγο τον εαυτό του και να κάνει τα παραπάνω, τετραπλά να αποδώσει, όλη του τη ζωή να προσφέρει, τις συνήθειές του να καταστρέψει, τα πάντα να κάνει.

Κι έρχεται ο Θεός και αντιπροσφέρει τα δώρα της μετανοίας. Στον πρώτο, στον Ζακχαίο, το δώρο ήταν η επίσκεψη στο σπίτι του. Στη δεύτερη περίπτωση της Χαναanaίας, ήταν το θαύμα της κόρης της.

Στην τρίτη περίπτωση, η δικαίωση του τελώνου, «κατέβη δεδικαιωμένος» (Λουκ. ιη' 14). Και τέλος, το μεγάλο δώρο στον άσωτο ήταν ο εναγκαλισμός, το τραπέζι, ο μόσχος ο σιτευτός, το δαχτυλίδι, η καινούργια στολή, το πανηγύρι.

Αυτά είναι οι καρποί της μετανοίας. Αυτό είναι το Πάσχα για το οποίο εμείς αγωνιζόμαστε.

Ας ξενικήσουμε την πορεία περνώντας από την πόρτα, την πύλη της μετανοίας, που είναι η Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου μ' αυτήν την απόφαση.

Να είμαστε λίγο ταπεινοί, ανυποψίαστοι για τον εαυτό μας ότι θα έλθει η χάρις του Θεού. Ας έχουμε την ελπίδα κι ας αρκεσθούμε σε μια γωνιά, έχοντας όμως την ελπίδα του ελέους του Θεού.

Το έλεος ζητούσε ο τελώνης, το έλεος ζητούσε και η Χαναanaία. Ας κάνουμε τον αγώνα μας. Αγώνας είναι το Τριώδιο. Αγώνας είναι η Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Αγώνας είναι η νηστεία.

Αγώνας είναι ολόκληρη η ζωή μας. Το μερίδιο του αγώνα μας να το συνεισφέρουμε κι εμείς. Ας αγαπήσουμε λίγο, όχι συμβατικά, όχι με τα μέτρα μόνο της λογικής μας -και η ανθρώπινη αγάπη όταν είναι αυθεντική δεν έχει λογική, πόσο μάλλον η αγάπη προς τον Θεό πρέπει κι αυτή να ξεπερνά τα μέτρα του ορθού λόγου.

Τότε ο Θεός θα χαρίσει και σε μας, στο τέλος αυτής της περιόδου, την πανήγυρη του Πάσχα. Θα μας κάνει την επίσκεψη στον οίκο της ψυχής μας, θα δώσει το θαύμα της δικής μας Αναστάσεως, θα μας χαρίσει τη δικαίωση από τις αμαρτίες μας και τέλος θα μας φιλοξενήσει στην πανηγυρική πασχάλια τράπεζα της εορτίου ημέρας της Αναστάσεως όπου ευχόμεθα εκ βαθέων, όλοι να συναντηθούμε, κανείς να μη λείπει.

Με το πνεύμα αυτό στην αρχή του Τριωδίου επιτρέψτε μου να ευχηθώ καλή πορεία για να γιορτάσουμε και όλοι μαζί, όπου κι αν βρισκόμαστε, την ευλογία της πνευματικής Αναστάσεως και μέσα στην καρδιά μας. Αμήν.

Πηγή: xristianos.gr